

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. TÜR ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Megnyugvás.

A politikai ujesztendőnek tagadhatlanul legkiemelkedőbb eseménye Tisza István gróf miniszterelnök beszéde. Visszapillantás a multa s előretekintés a jövőbe. Megnyugtató mindkettő.

Az elmúlt esztendő nehéz, viharos küzdelmek után, évtizedek elmulasztott munkáját végezve, hozta rendbe az ország dolgait. Jogos önérettel mondhatta a miniszterelnök, hogy nem élt hiába, hacsak abban működött is közre, hogy a többségi akarat érvényesülésére alkotmányos elve diadalt aratott s a parlamenti rend végre helyreállt. Pedig a miniszterelnök és vele a többség ennél még sokkal többet tett. Históriai alkotások egész sorozata jelzi azokat a határköveket, melyeken innen most már Magyarországnak egy békés, munkás új korszaka kell, hogy önmagától elkövetkezzék. A mult idők zivataros, zavaros állapotainak gátló

torlaszai el vannak háritva. Szabad az ut a fejlődés előtt.

Külpolitikánkban erősek letünk és maradtunk, anélkül, hogy egyetlen katonánk vérehullása pecsételné meg ezt az erősségünket. Határaink mentén lobogott a népek harcának egymást emésztő máglyája. Hozánk ennek a lángja át nem csapott, mert a hogyan Tisza István oly találóan mondotta, épen a kellő pillanatban tudtuk és úgy tudtuk véderőnk helyzetét rendezni, hogy hadseregünk harc képességének megerősítésével egyuttal erősítettük a biztonsági érzést önmagunkban, erősítettük a diplomáciánk akciószabadságát és erősítettük a világbékét. Ellenségeink nem mertek kikezdeni velünk, mert tudták, megtudták, hogy erősek vagyunk. Ez a külpolitikában.

Belpolitikában pedig itt van, egyebekről nem is beszélve, a választói jog reformja. Meg van. Kész törvény. Ma már az ellenzék is elismeri, hogy jó, mert hiszen Ap-

ponyi Albert gróf is azt írta, hogy ennek a választói törvénynek keretében próbáljon kisebbség érvényesülni. Hát ezzel Apponyi elismerte a törvény érvényességét. Tisza István még tovább ment. Azt mondta: Ezzel még nem zártuk be a továbbhaladás kapuját. Ez sivárság volna. Csináljunk majd valamikor később egy új választójogi törvényt. De ezt a most meglévőt már előbb csak próbáljuk ki. Várjunk egy kissé. De ez a törvény, már számadatokkal bizonyítható, biztosítja a magyarság szupremáciáját. Ez megnyugtató.

Megnyugtató az is, amiket a jövődőről mond Tisza István. Azt mondja, hogy optimista. Látja, hogy az ellenzék lassan-lassan, lépésről lépésre mégis csak visszatér a parlamenti rendhez. A lelkek átalakulása apránként mégis csak megtörténik. Félreértések, surlódások nap-nap után enyhülnek. Politikai érettség mindjobban erősül. Ha az ellenzék lojális akar lenni és

TISZTELT HÁZIASSZONY!

A háztartásban takarékosan gazdálkodni ma mindenkinek jelszava. Ezt azonban csak úgy érheti el, ha bevásárlási forrásait megválasztani tudja, ami nem könnyű feladat és sok laikusnak nehéz gondot okoz. Pedig a kérdés megoldása egyszerűen ez: „**Szükségletét bármily cikkben mindig csak legelsőrendű, nagy és megbízható cégeknél szerezze be.**” Ezt az elvet Önnek tisztelt asszonyom nem szabad szem elől tévesztenie és miután cégünk bármely más elsőrendű céggel a versenyt minden tekintetben kiállja, igen kérjük, hogyha a szükséglet beálltával Önnek **teát, rumot, teasüteményt, igen finom nyers és pörkölt kávét kell bevásárolnia, úgy ezen cikkeket kizárólag cégünknel szerezze be.**

Az idény beálltával állandó raktárt tartunk:

Igen finom orosz és kínai teákban, kilónként 8 koronától 24 koronáig; legfinomabb valódi angol Jamaikai és Cuba rumokban, literenként 2.40—9 koronáig.

Biscuit Pernot francia Biscuit és teasüteménygyár készítményei cca 20-féle minőségben raktáron. A világhírű Peek Frean & Co., ugyszintén Huntley & Palmers angol teasüteménygyár készítményei állandóan raktáron. Koestlin, Biscuit és teasütemény gyártmányait cca 80-féle minőségben tartjuk raktáron.

Bármely itt felsorolt teasütemény gyártmányokból, ha Ön legalább 1 eredeti dobozt vesz, gyári árakat számítunk.

Kérje nagy árjegyzékünket, melyet ingyen és bérmentve küldünk.

100—2

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer- és csemoge-nagykereskedők
ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

Vasúti és postai szétküldések naponta!

Telefon szám 29.

csak azt a kötelességet akarja teljesíteni, amit a nemzet reá ró, hogy becsületes kritikát gyakoroljon, akkor a többség is szívesen megteszi az eddiginél sokkal kellemesebb kötelességét: megteszi az első lépést a közeledéshez, az egymás megértéséhez.

Ez a perspektiva a jövőhöz. Békét nem kunyorálunk, de szívesen nyújtunk békejobbot az ország érdekében. Erősek vagyunk. Ellenzékkel együtt. Mi nyugodtak vagyunk. Mert velünk van az ország közvéleménye. Ez a veleje Tisza István újévi beszédének. És Tisza István mindig jól tudja, hogy mit beszél. Ha Tisza István azt mondja, hogy optimisták lehetünk, akkor bizhatunk az ország jövőjében.

Csak egy virágszálát!

Alig mulik el nap, hogy a posta ne hozzon valamelyes felhívást, melyben ez, vagy ez a hatóság, egyesület sorompóba szőlítja a társadalom széles rétegeit a tuberkulózis elleni védekezés céljából. A velünk született nemtörődomség szinte második természetünké tette, hogy bármilyen humánus eszmének megvalósítását az államtól, a hatóságoktól várjuk, s még azt az egy virágszálát is, mellyel embertársaink ezreinek segíthetnénk, megvonjuk tőlük, hogy haszontalanságokra pocsékoljuk. Külsőségekben, rubázkodásban, modorban hivalkodóan utánozzuk a művelt nyugatot, de tettekben szívesen maradunk mögötte, s mindig mástól várjuk a segítséget. Pedig az intelligenciának és kulturának zsinórmértéke nem a külsőségek, hanem a tettek. A nyugati államokban a tettekkel tényező nem az állam, hanem első sorban a társadalom. Ebből indulnak ki az egészséges eszmék, de egyszersmind benne nyernek megvalósulást is.

A mi vármegyénk sajnos nem utolsó helyen áll a tuberkulózisban elesettek statisztikája terén. Ez a kór évenként többet visz el fiainkból, több áldozatot követel, mint a legemberirtőbb háború. Hogy csak néhány elrettentő adatot hívjunk fel bizonyosságul, az 1912. év kimutatásaiba kell egy futó pillantást vetnünk, melyből megtudjuk, hogy az említett évben a vármegye területén elhalálozott 15897 egyénből 2154-en estek a tuberkulózis áldozatául. 9744 1 éven felüli halott közül csaknem minden 5-ik egyén, 1997-en pusztultak el ebben a rettenetes kórban, mely az elhalálozottak 20·3%-át teszi ki, mely

arányszám a 6—16 év, a tanuló ifjúság között 26·2%-ra emelkedik.

Érezzük mindannyian, hogy ezen a téren már végre tenni kell valamit. Az első lépést ezen a téren főispánunk, legifjabb Szemző István tette meg, aki szomorúan tapasztalta, hogy meggyékben a tuberkulózis mily óriási mértékben szedi áldozatait, s ezért programjába vette a tuberkulózis elleni védekezést. A jelenlegi szomorú állapotot nem nézhetette csukott szemmel s az ő fáradozásainak köszönhető, hogy Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága még a nyár folyamán elhatározta Zomborban tüdőbeteg gondozó intézet létesítését, mely a közel jövőben meg is kezd nagyhivatású működését.

Ennek a tüdőbeteg gondozónak célja felkeresni a tuberkulózisban szenvedőket, ezeket ápolásba venni, kitanítani, hogy mint óvhatják meg egyrészt hozzátartozóikat s a velük érintkezőket a fertőzéstől, másrészt magukat a további megbetegedéstől. Elpusztítani a fertőző csirákat, a betegeket jobb lakással, segélyvel, gyógyszerekkel, fertőtlenítő szerekkel ellátni, szóval meggátolni a tuberkulózis bacillusoknak más egyénekre való átvitelét s így a további megbetegedést. Ezen az uton Németország az utolsó 30 év alatt 50%-al csökkentette a tuberkulotikus betegek számát.

Ezek az intézkedések magukban véve nem elegendők a nagyarányú védekezés keresztülvitelére, mert azok első sorban anyagi erőt, támogatást igényelnek, melyet a társadalomnak kell előteremtenie. Ezért hívta össze legifjabb Szemző István a vármegye és Zombor város intelligenciáját a tegnapi megtartott ankétre, hogy szervezze az egész megye területén a társadalom minden rétegét a tuberkulózis elleni védekezés céljaira. A tegnapi nappal megalakult vármegyénk területére a tuberkulózis ellen védekező egyesület, mely minden városban és járási központban fiókokat állít fel, s melynek első és legfontosabb teendője tagokat gyűjteni s előteremteni a szükséges anyagi eszközöket ahhoz, hogy a központi vezetőség gondozó intézeteket, üdülő házakat, erdei iskolákat, szanatóriumokat létesíthessen a tuberkulózisban szenvedő embertársaink részére.

Az igazgató választmány hölgytagokkal egészíti ki magát, s így el nem mulaszthatjuk, hogy egyben fel ne kérjük vármegyénk nőtagjait, hogy erkölcsi és lelki finomságukkal, odaadásukkal támogassák ezt a humánus eszmét. A női szavak mindenütt előbb és könnyebben találhatnak meghallgatásra s hisszük és reméljük, hogy vármegyénk hölgyei nem fogják magukat kivonni

az alól, hogy nekünk ezen a téren is mindenben támogató osztályos társaink legyenek, s velünk együtt vállalva munkálkodjanak embertársaink megmentésében.

A hatóság megteszi kötelességét azzal, hogy felkutatja a beteget, a társadalomnak lesz azután kötelessége ezen betegeket visszaadni az életnek. Fogjunk össze mindannyian, tegyünk félre ebben a dologban minden mellétekintetet s hordjuk össze virágszállainkat a tuberkulózis elleni védekezés oltárára!

Előfizetési felhívás

a

„B Á C S K A”

XXXVII évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H I R E K.

Tüdővész ellen védekező egyesület meggyékben. Legifjabb Szemző István főispán f. hó 5-ének d. e. 11 órájára a vármegyei ház nagytermébe nagyobb értekezletet hívott egybe, melynek célja volt vármegyénkben szervezni az egész társadalmat a tuberkulózis elleni védekezés céljaira. A mai ünnep miatt lapunkat a szokottnál korábban kellett lezárunk s így már nem állott módunkban az értekezlet lefolyását közreadni, míg azonban az intézménnyel nagy vonásokban lapunk más helyén foglalkozunk, addig annyit regisztrálhatunk, hogy a szervezkedés sikerült s a „Bács-Bodrog vármegyei tüdővész ellen védekező egyesület” megalakult. Az egyesület megválasztotta a tisztikart. Az egyesület védnöke: legifjabb Szemző István, Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város főispánja. Elnök: Scultéty Ferenc Bács-Bodrog vármegye alispánja. Helyettes elnök: dr. Szabovljevics Dusan vm. főjegyző. Társelnökök: dr. Molnár Károly udvari tanácsos és dr. Fehér Lőrinc Zombor sz. kir. város polgármestere. Alelnökök: dr. Deák Béla vm. tiszti főügyész, Kozma László ügyvéd és dr. Frank Mihály vm. árv. elnök. Főorvos: dr. Danninger Ádám városi tiszti főorvos. Főtítká: dr. Spitzer István várm. tiszti főorvos. I. titká: dr. Türr Aladár ügyvéd, lapunk felelős szerkesztője. II. titká: dr. Donhoffer Szilárd vm. járásorvos. Pénztáros: Raab Béla pü. számtanácsos. Ügyész: dr. Strasser Lajos ügyvéd. Az egyesület tiszteletbeli elnökei: báró Vojnits István v. b. t. t., dr. Konyovits Dávid, Fernbach Károly, dr. Falcione Árpád, Latinovits Pál, dr. Lovász Márton, Szutrély Lipót, Evetovics János, Zákó Milán, Dungyerszky Bogdán, Ertl János,

a téren is
yos társaink
lvetve mun-
megmenté-

kötelességét
eget, a tár-
kötelessége
az életnek.
n, tegyük
nden mel-
e virágszá-
védekezés

ás

A

ára

lek:

a, vagy

ve:

2 korona.

6 korona.

3 korona.

a:

8 korona.

4 korona.

2 korona.

rmann

könyom-

K.

zöegye-

b Szemző

11 órájára

jobb érte-

célja volt

z társadal-

s céljaira.

szokottnál

már nem

lefolyását

nyel nagy

alkozunk,

y a szer-

vármegyei

megala-

tisztikart.

Szemző

Zombor

ültéty Fe-

ánja. He-

usán vm.

r Károly

e Zombor

ökök: dr.

na László

v. elnök.

osi tiszti

án várm.

adár ügy-

l. titkár:

s. Pénz-

Ügyész:

sület tisz-

dr. Zsubory József és dr. Dungserszky Ge-
deon országgyűlési képviselők, ifj. Vojnits
István és Schmausz Endre ny. főispánok,
Dungserszky Lázár, báró Hammerstein Richárd,
gróf Széchenyi Emil, gróf Chottek Rezső és
gróf Teleky József nagybirtokosok.

Kinevezés. Kamjonkai legifj. Szemző
István főispán Vukov Béla díjtalan gyakor-
nokot díjas közigazgatási gyakornokká ne-
vezte ki.

Kinevezés. Kamjonkai legifj. Szemző
István főispán Kapetanovits Miklós id. díj-
nokot rendszerinti díjnokká nevezte ki és szol-
gálatlétre a hódásági járás főszolgabírója
mellé osztotta be.

Kinevezés. Kamjonkai legifj. Szemző
István főispán Ergh Lajos hódásági járási ir-
nokot vármegyei központi irodaségédítstté
nevezte ki és szolgálattételre a közig. irat-
tárba osztotta be.

Kinevezés. Kamjonkai legifj. Szemző
István főispán Zsubory Lajos bácsalmási
rendszerinti díjnokot eddigi szolgálati be-
osztásának meghagyásával járási irodaségéd-
tistté nevezte ki.

Kinevezés. Kamjonkai legifj. Szemző
István főispán Grün Béla szegedi gyakorló
ügyvédet vármegyei tb. alügyésszé nevezte ki.

Athelyezés. Kamjonkai legifj. Szemző
István főispán Kuluncsics Viktor apatiní tb.
főszolgabíró a közszolgálat érdekében Ujvi-
dékre helyezte át.

Előléptetés. Bárdos Ármin tartá-
lékos m. kir. honvédszázados hadnaggyá lép-
tetett elő a 6. sz. honvédgyalozezredhez.

Uj kórházi orvosok. Dr. Purgly
Sándor szabadkai főispán dr. Zimányi Vidor
és dr. Fülöp Andor orvosokat a szabadkai
közkórház orvosáivá nevezte ki.

Halálozások. Gruits Trivóné szül.
Ivancsits Mária folyó hó 4-én életének 57-ik
évében elhunyt. Temetése folyó hó 5-én dél-
után ment végbe. — Vujits Radoszavlyevits
Pál folyó hó 3-án este 9 órakor életének
76 ik évében hosszas szenvedés után meg-
halt. Temetése folyó hó 5-én délután 2¹/₂
órákor ment végbe nagy részvét mellett.

Ujévi üdvözlétek megváltása

Ujfutakon. A vallás- és közoktatásügyi
m. kir. miniszter jóváhagyásával Ujfutak köz-
sége által létesített magyar nyelvterjesztő
alapba való befizetéssel az újévi üdvözlétek
küldését megváltották: Arday Albin, Bajer
Oszkár, Beivinkler Ferenc, Bene Lajos, Csorba
Jenő, Dolezsál László, Fekete József, Fischer
Lajos, Godor Ignác, Grünhut Dezső, Helfrich
János, Himmel Vilmos, Huber Ottó, Jauch
Mátyás, Kaffka Károly, Karaszek Károly,
Kleiszner Károly, Koráni Elemér, Kótai Károly,
Kohn Ignác, Lövinger Izidor, Magyar István,
Majsch Oszkár, Mihalovits Sándor, Nagy
Gabor, Ott Vitályos, Paesu János, Pfeifer
Ferenc, Prajkó János, Reith Mihály, Ritter
Ferenc, Santa József, Schäffer Gusztáv,
Schmidt Péter, Schrenk Károly, Schrenk
Mátyás, Schwartz Mór, Schveger Béla, Sztroné
Frigyes dr., Szabó Antal, Szabó Gyula, Szabó
Lajos, Szentandrassy Lajos, Szeitz István,
Tippmann Norbert, Várkonyi Jenő, Wachtler
József, Weizer Antal, Wiederkehr József dr.,
özv. Wiligorszky Jánosné, Wiligorszky Ferenc,
Zanathy László, Zitterbarth Dezső, Zvick
Károly.

Lopás a fürdőben. Bárdos Ár-
min állami adótiszt, lapunk munkatársának
10 koronát tartalmazó pénztárcáját f. hó
4-én a reggeli órákban a Hungária-fürdő
kabinjából, mialatt fürdött, ellopták. A tet-
teket a rendőrség erélyesen nyomozza. Ideje
volna, hogy a fürdő vezetősége intézkedjék,
hogy a fürdőközönség értékeit a fürdés
ideje alatt biztos és megbízható helyen he-
lyezhesse el, amint az minden modern für-
dőben divik, mert a fenti nem első eset ezen
a téren.

Megfagyott. Leitner Győző vaskuti
lakos a napokban este gyalog indult hazafelé.
Utközben elfáradt és egy fal alá ült pihenni,
ahol elaludt és az éjjel megfagyott. A csend-
őrzőjárat talált rá reggel.

Hangverseny Óbecsén. Az
óbecsei Izr. Nőegylet, mely több mint 30 éve
teljesíti áldásos működését és enyhíti a kinzó
nyomort, december 31-én fényes sikerű és
magas színvonalon álló hangversenyt rendezett,
melyen nemesak Óbecse, de a környék intel-
ligenciája is megjelent. A műsor kiemelkedő
és lebilineselő száma volt Pilliser István bu-
dapesti hegedűművész és zenetanár hegedű
játéka, mint Herbst Margit (Budapest) ur-
leány kísért bámulatos precizitással. A he-
gedűt művészien kezelő ifjút tomboló lelke-
sedéssel ünnepelte a közönség, mely megbü-
völtlen élvezte a nagynevű mesterek reproduk-
cióját. Az est másik művésze dr. Faragó
Jenőné volt, aki meglepő drámai erővel
szavalt. Bájos volt Szekely Maca apró és
kacajt keltő monologjával, míg dr. Szász
István saját szerzeményű és M. Dienes Imre
Nagy Endre-féle kabarékkal kedveskedtek. Dr.
Rácz Ernő gyönyörű baritonját Losonczy
Dezső akadémiai hallgató tetszéssel és mű-
vészi tudással kísérte. Az estély megnyitójaként
dr. Galambos Pál szerkesztő arról tartott
felolvasást, hogy miért ünneplik a zsidók a
Szilveszter estét? Az újévet éjfékor Pilliser
Böske ügyesen glorifikálta. A konferenciér
szerepét dr. Zelenay Miklós szellemesen töl-
tötte be. Az erkölcsileg, valamint anyagilag
is sikerült fényes estély méltó dícsérete özv.
Geiger Mórné elnöknek, aki fáradhatatlan
buzgalommal és mindenkit lebilineselő figyel-
mességgel munkálta a nőegylet tagjaival az
est sikerét.

Elfogott rablógylkosok. La-
punk egyik előző számában megírtuk, hogy
karácsony napján Apatinban a Schäffer féle
vendéglőben meggyilkolták Zimmer József
gazdag földbirtokost és elrabolták tőle 16000
koronás takarékkönyvét és 3000 kor. pénzt.
A csendőrség most kinyomozta és letartóz-
tatta a gyilkosokat Brand János 17 éves
szabó és Klem Márton 19 éves ács szemé-
lyében. A két suhanc beismerte a bűntényt,
mire a csendőrség bekísérte őket a zombori
ügyészség börtönébe.

Nagy idők tanuja. Szülővárosától
távol, a torontálmezei Oreiba ment a
leányához vendégségbe a fiától, aki meg
Baranyában lakik: Csik Jakab szabadkai lak-
os. Az agg 88 éves ember haláláról jön a
hír Szabadkán lakó fiához és rokonaihoz.
Szilveszter napján halt meg, a most elmúlt
esztendőben. Csik Jakab mint huszárfőhad-
nagy harcolta végig a 48-as szabadságharcot,
hosszu ideig főkönyvelője volt a szabadkai
takarékpénztár és népbanknak, majd egyik
alapítója az általános takarékpénztárnak. Vő-
társa volt Biró Antalnak, Biró Károly sza-
badkai polgármester édes apjának, aki a
patriárkák korát éli immár 96 esztendejével.

Balesetek. Zentán a napokban este
furesa meglepetés érte azokat, akik a vas
hidon hajtottak át, vagy jöttek keresztül. Hol
az egyik, hol pedig a másiknak lova vágódott
el a hidon anélkül, hogy a gazda tudta volna
mitől. Végre mikor ez már 8—10 el megtört-
ént, jöttek rá, hogy a hidon a kavicsot any
nyira kivájták a kerekek, hogy a hid vas-
szerkezete kilátszott. A vasszerkezet alatt
megy keresztül a villanyvezeték, s így a kavi-
csok közül kikandikáló vasak mind villany-
árammal vannak telítve. Így történt azután,
hogy egyik vagy másik ló patája a vasat
megérintette, s a villanyáramtól olyan ütést
kapott, hogy azonnal elvágódott. Szerenese,
hogy ily eset emberrel nem történt, különben
talán könnyen halállal végződhetett volna.

Megszurkált verekedő. Sza-
badkán az Erzsébet szálló korcsmahelyiségé-
ben a napokban éjjel Petrics Balázs napszá-
most, aki híres verekedő, megszurkálta három
Szabadkán tartózkodó idegen ember. A ve-
rekedést Petrics kezdte, de az idegen alakok
bicskát rántottak, nyakszirtén és fejen szur-
ták Petrics Balázst, akit súlyos sebével a
kórházba szállították. A három idegent, név-
szerint Beck Imre sümegi illetőségű cserzőt,
Giszlák Albert ujvideki péksegédet és Kiss
József horgosi napszámost — akik mind
munkanélkül csavarognak Szabadkán — let-
tartóztatta a rendőrség.

Zsebelés. Ifj. Szakali János, Gom-
bos Pál, Annus János és Fényszarusi András
zentái mezőőr a napokban este együtt iszo-
gattak a zentái tóparti szövetkezetben, ami-
kor Szakali kissé beittasodva kiment a ud-
varra. Fényszarusi, aki már előzőleg meglátta,
hogy Szakalinál pénz van, utána sompolygott
s az udvaron addig komázott vele és ölelgette,
míg a belsősebéből ki nem vette a 70 kor-
onát tartalmazó pénztárcáját. Szakali oda-
haza vette észre a lopást, s följelentést tett
a csendőrségnél, akik előtt Fényszarusi beis-
merte tettét s ittasságával védekezett.

Fegyveres rablótámadók. Sza-
badkán a napokban Szekenderovics és Vukovics
cég divatáru üzletében este, amikor a szemé-
lyzet már eltávozott és csak az egyik cég-
főnök, Szekenderovics Lajos maradt bent, beron-
tott három fölfegyverezett ember. A rablók
rávetették magukat a pénztárban a bevételt
számoló Szekenderovicsra, fejbeverték, meg-
szurkálták és az előtte lévő pénzt körülbelül 2500
koronát elvittek. Az egész rablómerénylet
alig pár pillanat alatt folyt le, úgy, hogy az
üzlet előtt álló rendőrszem sem vett észre
semmit. Amikor Szekenderovics néhány perc
mulva visszanyerte öntudatát, hiába kiabált,
a rablókat már sehol sem találták. A meg-
sérült kereskedő sebet orvos kötözte be. A
rendőrség nyomozza a tetteseket.

Eltűnt csónak. Hevér Albert zen-
tai lakosnak a napokban a Tisza partjára
kikötött csónakja ismeretlen módon eltűnt.
A rendőrség keresi az eltűnt csónakot.

Művészet — Irodalom.

„Az Érdekes Ujság“. Pályáján
Az Érdekes Ujság elérkezett második évfoly-
mához. Tüneményes ez a pálya, páratlan
a siker, melyet arattunk, nem mindennapi az
az érdeklődés, amely a magyar nagyközönség
soraiban Az Érdekes Ujság iránt megnyilat-
kozott. Elfogultság nélkül megállapíthatjuk,
hogy hasonló sikerre a magyar hírlapirodalom
történetében nincsen példa. Nincs lap, mely
ily gyorsan megnyerte volna a közönség bi-
zalmát és szeretetét. Az Érdekes Ujság-nak
ez a gyors népszerűsége indokolt. Ma a leg-
érdekesebb magyar ujság. A közönség jogos
kíváncsiságát minden téren kielégíti és a
legközvetlenebb kapcsolatba áll az olvasó-
közönséggel. Nemesak a legérdekesebb és
legaktuálisabb képeket nyújtja, hanem min-
denkor súlyt helyez a képek művészi szép-
ségére, izléses kiállítására, azonkívül kiemelve
a hét történetéből a hangsúlyosabb esemé-
nyeket, csaknem kritikai szemléltetője az
eseményeknek. Az Érdekes Ujság népszerű-
ségének megeremtésében szerepe jutott mel-
lékteleink is, amelyeket a gyermekek, az
asszonyok, a sporttársadalom eseményei iránt
érdeklődők és tudnivalók iránt fogékonyak
számára nyújt. Azok a pályázatok pedig,
amelyeket rendezett, szociális tartalmukkal,
irodalmi érdekességükkel, kulturális hivatá-
sukkal felkeltették az ország legszélesebb
rétegű olvasó táborának figyelmét és rokons-
zenvét. Az Érdekes Ujság pályázatainak
sikere lapunk népszerűségének próbaköve és
nagyszerű bizonyítéka lett.

Egy csonka év az, mely Az Érdekes
Ujság háta mögött áll. Multja még nem is
egy esztendő. Rövid idő arra, hogy egy lap
céljaiban és eredményeiben kibontakozhassék.
Mi mégis büszkén tekinthetünk vissza a multa,
mint ahogy bizalommal nézük a most meg-
nyíló évvel lapunk második esztendeje, új
évfolyama elé. Még fokozottabb munkával,
elevenebb frissességgel leszünk izléses króni-
kásai a hét eseményeinek. Aktuális, érdekes,
izléses és tartalmas ujság marad és lesz Az
Erdekes Ujság. Szórakoztat, érdekel és fel-
világosít. A maga szabta új utakon kulturális
hivatást teljesít. És felbuzdulva azon a nagy
sikeren, melyet első könyvkezdőmunkáinkkal
arattunk, örömmel és hálással honorálva azt
a nagy érdeklődést, mely sorozatos kedvez-
ményeink iránt mindenfelé megnyilatkozott;
már előkészítettük új nagy kedvezményünket.
Az Érdekes Ujság Dekameronját, mely tíz
kötetben a magyar novella száz mesterének

száz legjobb alkotását tartalmazza, a kedvelt írók arcképeivel, autogrammjával és önéletrajzával. Ez a kedvezményünk páratlan talán az egész világ zsurnalisztikájában. Mert a gyönyörűen kiállított diszmunka első kötete teljesen ingyen áll minden előfizetőnk rendelkezésére, ki az új esztendőben is előfizetők, vagy aki 1914. január elsejével legalább egy negyedévre előfizet. Egy nagyjértékű, gyönyörű kiállítás és elsőrangú irodalmi jelentőségű munka jut így teljesen ingyen minden előfizetőnk birtokába s meg vagyunk róla győződve, hogy érdemes volt ezt az áldozatot meghoznunk, mert csak bensőbbé és állandóbbá fogja tenni a kapcsolatot Az Érdekes Ujság és közönsége között. Bizalommal, a jól végzett munka tudatában kérjük olvasóink támogatását és előfizetését a beköszöntő új esztendővel.

Az Érdekes Ujság előfizetési ára: egy negyedévre 2 kor. 80 fill., félévre 5 kor. 60 fill., egész évre 11 kor. 20 fill., Minden újonnan belépő előfizető megkapja Az Érdekes Ujság karácsonyi számát összes mellékleteivel együtt.

A „Vasárnapi Ujság“ január 4-iki száma két új regény közlését kezdi meg. Az egyiket Szini Gyula írta, a másikat Lagerlöf Zelma, a világhírű írónő s mind a kettő érdekfeszítő pompás olvasmány. A képek az Operaház ujdonságát, a Mücsarnok szobrait, a szerajevói bosnyák múzeumot (Szokolay Kornél cikkével), a balatoni villamoskabel lerakását, a fiakkeresek tüntető felvonulását mutatják be. Az újévet Márton Ferenc és Pólya Tibor képei s egy művészi fénykép köszöntik. Rendkívül érdekes facsimile sorozat mutatja be az 1848-iki aradi foglyok névaláírásait. A regényeken kívül Szemere György és Sebők Zsigmond novellái, Juhász Gyula és Farkas Imre versei adnak érdekes olvasni valót. Egyéb közlemények: a képeket magyarozó cikkek s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 korona, a „Világkrónika“ val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

A legboldogabb újév. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja újévi számában, mely a szokottnál jóval nagyobb terjedelemben és a rendesnél is gazdagabb tartalommal jelent meg, négy író Szabóné Nogáll Janka, Endrődi Sándor, Ábrányi Emil és Benedek Elek mondja el, hogy melyik volt gyermekkoruk legboldogabb újéve. Ezenkívül két új regény kezdődik e számban a gyermekek két legkedvesebb írójától: Sebők Zsigmondtól Az arany cipő, Benedek Elektől Oh szép ifjuságom címmel. Verseket e számba Ábrányi Emil és Feleki Sándor írtak, elbeszélést Szemere György, sporteikket a kapuvédéről Zsák Károly, a híres kapuvédő, szép képeket rajzolt Faragó Géza, Gara Arnold, Endrődi Béla, mulatságos mókát mond el Zsiga bácsi. A Kis Krónika rovat apróságai. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtást a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

S Z I N H Á Z.

A színtársulat egy vidám és szórakoztató kabaret-estélylyel bucsuztatta el az esztendőt, amelyen a színészek színe-java részt vett.

A nagy számban megjelent közönség zajos tapssal jutalmazta a szereplőket. For-

gács a konferenciér szerepét, közmegelegedésre nagyon ügyesen és ötletesen töltötte be. Forgács hasznavevő tagja a társulatnak. Tehetsége kisebb epizodszerrepekre alkalmas.

Csütörtökön: **Az elvált asszony** kedves, behizelgő és szivhezszóló melódiáiban gyönyörködött a közönség. Az előadásban kivált Komáromi Gizi poétikus játéka és kedves éneke.

Szombaton Molnár Ferenc szatirikus vigjátéka; az **Ördög** került színre gyenge előadásban.

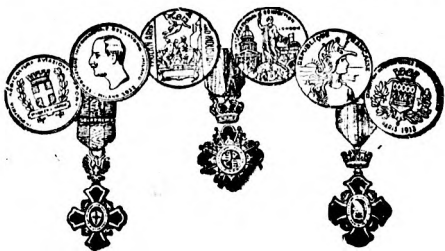
Balla Kálmán a főszerepben nem elégitett ki bennünket. A melvári ördög nem Balla tehetségének és fizikumának való.

A többi szerepeket játszották: B. Marthon Erzsé, Kertész, Benes I., Fekete Rózsi és Tábori.

Bárd.

HIRDETÉSEK.

A legszórakoztatóbb

hangszereket szállítja

Wagner „Hangszer- király“ Budapest, Jozsef-körút 15. (Telefon: Jozsef 71.)

A milánói, párisi és londoni kiállításokon az első díjjal kitüntetve. Hegedű 16 drb felszereléssel 12 kor. Jogásztárogató, billentyűkkel 16 kor. Kétsoros hangverseny harmonika 25 kor. Beszélőgép hatalmas hang 40 kor. Csodaréztrombita erős 6 kor. Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Javítási szakműhelyek! Fényképes árjegyzék ingyen! **Óvás!** Ügyeljünk a „Wagner“ névre és a **15-ös** házszámra! *—3

Kereset

minden helységben, saját otthonában. Könnyű harisnyakötési munka. Prospektus ingyen. *—3

Karl Wolf, Wien, VII. Mariahilferstrasse 82.

Eladó vendéglő.

Sükösdön (Pestmegye) a község ház mellett fekvő **vendéglő**, teljesen felszerelve, vendégszobákkal stb. jutányos áron **eladó**. Bővebbet megtudhatni **Baján**, Kossuth-utca 10. sz. a.

2—1

Hajhullás ellen

:: lugmentes hajmosó ::

- - **Pixobin** - -

lugmentes kamillahajmosó

:: oxigénnel ::

- - **Ciwuco** - -

Ára csomagonként 30 fillér.

- - **Fürdőszó** - -

Nemesfenyő, Rózsa, Orgona, Ibolya.

Csalódásig hűen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az

„Illatszerpárnácskák“

Ára 40 fillér csomagonként.

Ha az Ön helységében nem kaphatók, úgy küldjön helyegekben 30 illetve 40 fillért és portóra 10 fillért és ezért bérmentve kapja ezen valóban megbízható szerek bármelyikét. — Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek magá rólhatban és ingyenes propagandában részesülnek.

Készíti: **Ciwuco Chemische Industrie Berlin.**

Egyedüli vezérképviselőt:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN

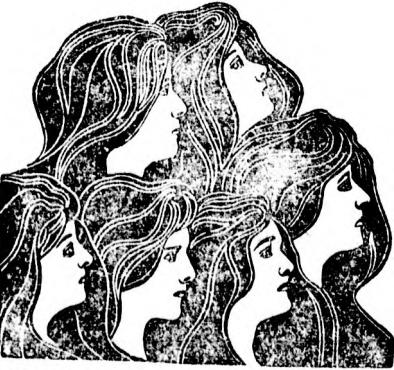
Budapest, VIII. Szigetvári utca.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

*—4

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha ninesen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és

kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselőte:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-utca 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

3088/1913 szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1913. évi 13531., 12325. és 12797. számú végzései következtében dr. Guttman Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Budapesti kereskedők bank javára 2520, 9000, 2120 korona s járuléka erejéig 1913. évi november hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1070 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szalma, széna és téglá nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1913. évi Pk. 6348. sz. végzése folytán 13640 korona tökekövetelés, ennek 1913. évi szept. és augusztus 15-től járó 6% kamatai és eddig összesen 1021 kor 98 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig adós zombori Zsarkovác szállásán leendő eszközzésére 1914. évi január hó 17. napjának d. e. 10^{1/2} óráját határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 29-én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

Szőlő és vendéglő eladás.

Nemesmilitics vasuti állomás közelében fajszőlővel és gyümölcsösselel beültetett, valamint urilakkal ellátott **3000 ööl terület,** továbbá a község piacterén egy jó forgalmu **korcsmai üzlet és ház** kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből **azonnal eladó.** — Bővebbet a kiadóhivatalban.

3-2

3076/1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a módosi kir. járásbíró 1913. évi Sp. II. 237. számú végzése következtében dr. Kausch Péter módosi ügyvéd által képviselt Frikat József esávosi lakos javára 1000 korona s járuléka erejéig 1913. évi július hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: két tűzesőves Cormal féle kazán és egy 35 lóerejű Rödinger és Schmidt-féle stubergép nyilvános árverésen eladatnak.

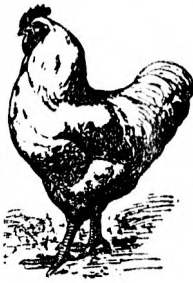
Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1913. évi Pk. 2496. sz. végzése folytán 1000 korona tökekövetelés, ennek 1913. évi január hó 15-ől napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 164 korona 85 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Orszálláson az összeirt helyen Speiser János lakásán leendő eszközzésére 1914. évi január hó 13-ik napjának délelőtti 8^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi december hó 27-én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

Kitüntetések :

Arad
Budapest
Budapest
Budapest
Belgrád
Berlin
Győr
Lovrin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka *—14
Temesvár
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

**Őszi szállításra előjegyezhetők
Reitter Oszkár főkapitány,
fajbaromfi gazdasága, NAGYBECSKEREK.**

**ANGLIÁBÓL hozatott telivér,
:: fajtisza, legelsőrendű állatok ::**

Óriás nagy angol emdeni liba . . . . .
Óriás nagy pekingi kacsá . . . . .
Fehér Wyandotte (amerikai kítőnő téli tojók)
Fehér Orpington . . . . .
Sárga Orpington . . . . .

	hím	tojó
	korona	
	25	25
	10	8
	10	8
	10	8
	10	8

== FAJTISZTASÁGÉRT JÓTÁLLÁS. ==

Állami nagy aranyérem!

Külföldi és hazai legelső és legnagyobb kitüntetések.

1914. év tavaszán keltető tojások darabja 60 fillér.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságától.

6297. szám.

kbiz. 1913.

Hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a m. kir. államvasutak szabadkai üzletvezetőségének kérelme folytán a szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut mentén hóvédművek létesítése céljából Cservenka község határában szükséges földterületekre nézve a 81075/III. 1913. számú rendeletével a kisajátítási eljárást elrendelte és felhívta a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 30—40 §§-ai értelmében tartsa meg.

A nevezett vasut céljaira szükséges terület a kisajátítási terv és összeírás szerint 1. Kalmár Imréné sz. Geyer Emma, 2. Geyer Pál, 3. Geyer Henrik, 4. kamjonkai Szemző Istvánné sz. Geyer Matild, 5. Söhümacher Antal, 6. Cservenka község és 7. dr. Lebach László cservenkai és illetve zombori lakosok tulajdonát képező ingatlanokból lesz kisajátítandó.

A kisajátítási eljárás foganatosítására az 1881. évi XLI. t. c. rendelkezései értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást Cservenka község községházának tanácstermében **1914. évi február hó 3-ik (kedd) napján d. e. 10 órakor fogja megkezdeni.**

Miről a kisajátítást szenvedő érdekelteket oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és egyéni összeírás Cservenka község községházánál a hivatalos órák alatt 1914. évi január hó 15-től január hó 30-ik napjáig bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll a tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozóra nézve a kihirdetésnél a kisajátítási terv megállapított-nak és általa elfogadottnak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Zombor, 1913. évi december hó 31-én.

SZEMZŐ ISTVÁN s. k.,
főispán.

2-1

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kobrai és külföldi gyártmányokban.

Gergurov György fűszer, csemege, bor, tea, rum, ásványviz- és festék-kereskedése Zomborban, Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán (a volt Tarczyay-féle emeletes házban). Szolid árak Pontos kiszolgálás!

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Tarsa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat. 50-48

Scherer M. megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebéd- és hálószoba berendezésekben. Kárpitozott butorjavítás, képerkeztetés és üvegezés elfogadjatik.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sirmemlékek és butor-márványlapokban. Márvány-füreszelés és csiszolás.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

TELEFON- **KOSMETIKA** WEIDINGER
SZÁM: 215. **ZOMBOR.** PALOTA. ::

INSTITUT DE BEAUTE.

A legmodernebb higiénikus arc, azaz bőrkezelés és ápolás, **madame Marie Moser** Wien, Berlin és Párisban működött urnő vezetése alatt.

Feltétlen és biztos eredmény!

Vibrációs arcmassage, arcgőzölés; szeplőtelenítés, szőrtele- nités; nagypórusu, vimmerlis, mitesseres arcnak kezelése **biztos eredménnyel.** Ráncok eltávolítása **rövid idő alatt.**

A legmodernebb körömápolás!

Manicürözés! Hölgyfodrászat! Hajmosás villanyszáritással! Ondolálás!

A legmodernebb saison újdonságok frizurákban **ifj. Kummerkramer András** Berlin, London, Lucern stb. helyeken működött s **legelső díjjal kitüntetett fodrász ur** által betanított személyzet által kivitelbe hozva. *—15

Mérsékelt árak! Mérsékelt árak!

W I E N. **INSTITUT DE BEAUTE**
M. E. MAYER KARLSBAD.
ZOMBORI FIÓKJA.

Mintagyűjteményt kívánságra ingyen küldünk!

LEGNAGYOBB DIVATÁRUÜZLET

DÓDITS és OPANCSÁREV

ZOMBORBAN, A NAGYSZERBTEPLOMMAL SZEMBEN.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az idényáruink meg- érkeztek. Felülmulhatatlan választék **angol és francia divatszövetekben**, valamint **selymekben** toalettek és kosztümök díszítésére. Nevezetesebb újdonságok: **sarmezek, selyem kreppek minden színben, sima és recézett nehéz ottomán- szövetek, „Romage“ és damast-szövetek, „Velour“ és „Cord“ bársony** minden színben kosztümök, ruhák és bluzoknak való, **„Sealsking“** kabátoknak a legolcsóbbtól a legdrágábig, **flanel „Tenis“** bluzok- és férfi ingeknek való, **parchettek** nagy választéka, **olcsó téli szövetek** közönséges kosztümök- és ruháknak való. Legnagyobb választék

angol férfi szövetekben

52-14

ruháknak, valamint **„Boy“** szövetekben kabátoknak való. Gazdag választék **szőnyegekben, plüs- és csipkefüggönyök**, nagy választék a valódi **„Rumburger“-féle egész és félcérna vászon, valamint az összes e szakmába vágó árukban.**

Mintagyűjteményt kívánságra ingyen küldünk!